

der bør tages, ogsaa faktisk ville blive tagne. Jeg vil derfor slutte med at sige, at det vilde være overordentlig beklageligt, hvis man netop i denne Sag vil handle i Modstrid med Etatsraad H. N. Andersens Aand. Det er netop det, man belaver sig paa at gøre, hvis man ikke vil følge den Anvisning, han har givet. Det er udmærket, det er fortræffeligt, hvad han siger, at der her er for stor en Forretning til at lade den ligge, og at naar Staten ikke vil gøre den, vil jeg gøre den sammen med mine Venner. Men det er endnu mere fortræffeligt, naar han siger — men sikkert paa en overordentlig stillfærdig Maade —: Jeg forstaaer ikke, hvorfor Staten ikke gør denne Forretning, det er saa uhyre naturligt for Staten, den bør gøre den, saa meget mere som den derved vil kunne gennemføre Hensynet til Almenvellet paa en ganske anden Maade, end vi ville være i Stand til. Selv om de 5 Mænd ville handle paa en aldeles uegennyttig Maade, ere de jo ikke udødelige, ingen af dem vil leve i 99 Aar, og man ved ikke, hvem der vil komme efter dem. Derfor beklager jeg som sagt, at den højtærede Finansminister har ladet sig skræmme af Statens nuværende Finansmiser til ikke at følge H. N. Andersens Vink i denne Sag og foreslaa, at den gennemføres i den H. N. Andersenske Aand, og det er da mit Haab at hvis det ikke kan lykkes ved Sagens videre Behandling — thi det ere vi vel alle enige om, at denne Sag bør ikke slippes, før den er gennemført under den ene eller den anden Form — at faa Rigsdagen til at følge den Synsmaade, som jeg her har fremhævet: at lade Staten under den ene eller den anden Form tage sin Chance i denne store Forretning, maa i hvert Fald Koncessionsbetingelserne blive omformede paa en saadan Maade, at de give større Betyggelse til alle Sider end den nuværende Affattelse. Man siger jo om en ægte Gravenstener, at den skal kendes paa Pletterne. Jeg maa sige, at saa er denne Plan virkelig en ægte Gravenstener, for den har ualmindelig mange Pletter, men jeg vil haabe, at Udvalgets Arbejde vil fjerne i alt Fald de værste af Pletterne, Gravenstenen vil saa vist ikke derfor tabe noget af sin Vælsmag.

Hammerich: Jeg ønsker straks at gøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem, der nu satte sig. Jeg maa indrømme ham, at de Virakskyer, han mener, der have støvet over dette Foretagende hidtil, har ha ikke været med til at øge, og særlig ikke overfor de Personer, der her er Tale om. Ja, han har ganske vist sagt,

at der er to af dem, som betyde noget. I mine Øjne betyde de alle fem noget paa et ganske betydeligt Punkt, som han ikke har berørt her, og det er det, at de repræsentere i høj Grad den Kreds af Mænd, der have været villige til at gøre noget for de vestindiske Øer. De ere fra den Dag, da Øerne ikke bleve solgte, gaaede i Spidsen i saa Henseende, og der er ikke Tvivl om, at naar de nu tage fat, er det, fordi de have set, at der ikke er gjort, hvad der skulde være gjort fra det offentliges Side.

Saa var der i det ærede Medlems Udtalelser et Par Punkter, hvor jeg tror, han har taget fejl med Hensyn til, hvad der her findes i Koncessionen. Han nævnede „§ 15 stolt“ som noget af det mest blame-rende her i Koncessionen. (*Schovelin:* Jeg sagde ikke Spor om graverende). Ja, ja, men det ærede Medlem sagde i alt Fald, at der her ikke var Tale om nogen som helst Garanti for, at det Arbejde, man giver disse Folk Ret til at udføre, virkelig vil blive udført. Men han glemte rent, at der i § 15 staar, at saafremt Koncessionshaverne ikke have foretaget de fornødne Skridt, *saaledes at de paa Planen, under „A“ skitserede Arbejder ere tilendebragte* inden en nærmere af Finansministeren fastsat Frist, saa er Koncessionen helt fortabt. Det er en ret absolut Garanti, og det drejer sig jo om Anlæg til en Værdi af 9 Mill. Kr. Da vi i sin Tid fik Frihavnen, forlangtes kun en Garanti paa 4 Mill. Kr. Der er i alt Fald her en virkelig Garanti, Saa var der et andet Punkt, han omtalte. Han fandt det saa ganske uforsvarligt, om man her lod Bolværksafgifter opkræve af private Folk. Saa vidt jeg ved, er det Tilfældet derovre den Dag i Dag og vil vedblive at være Tilfældet; Bolværksafgifterne opkræves af de Firmaer, der eje Værfterne derovre, ligesom de ville blive opkrævede af dette Firma her. Det, de have forbeholdt sig, at man ikke maa forhøje overfor dem, er Havneafgifterne. Men Havneafgifterne ere en almindelig Afgift, som den øvrige Havn ogsaa skal give.

Saa sagde det ærede Medlem: Vorherre bevare St. Thomas' gamle Havn; der vil jo ikke kunne trives nogen Forretning, naar denne nye Forretning kommer der. Jo, alle de, der ere der den Dag i Dag — og det er ganske betydelige Forretninger, netop paa ganske lignende Omraader, som der her er Tale om, at disse Folk skulle konkurrere med —, ville have Lov til at fortsætte og udvide sig i det Maal, de øn-